

Val di Fiemme: italský domov českých lyžařů

Autor: MF DNES, Dana Emingerová pro iDNES.cz 13. ledna 2014, Foto: Stanislav Kysilka

Těsně po revoluci kralovaly mezi Čechy hlavně ledovce Kaprun a Hintertux či francouzská Tři údolí. Val di Fiemme bylo tehdy jednou z mnoha bezejmenných oblastí. Během dvaceti let se Dolomity ve Val di Fiemme staly Mekkou českých lyžařů. A to díky ideální kombinaci krásné přírody, příjemného lyžování, gastronomie a dobrých služeb za přijatelné ceny.

Když v únoru před světovým šampionátem v klasickém lyžování přejížděli čeští lyžaři z Cavalese do střediska Latemar, na kruhovém objezdu v Teseru potkávali kovové figuríny tří běžců: s italskou, norskou a českou vlajkou na hrudi. Bylo to strašně milé, protože skoro každého Čecha hned napadlo: "Tady je to naše, tady nás mají rádi."

České stopy

Autonomní provincii Trentino váže k Česku silné pouto. Ve znaku má svatováclavskou orlici, kterou věnoval této oblasti v roce 1337 král Jan Lucemburský. "A pak za Rakouska-Uherska jsme dlouho měli společného císaře... Teď u nás bodují vaši sportovci," říká Pietro de Godenz, předseda organizačního výboru letošního únorového mistrovství světa, které se ve Val di Fiemme konalo už potřetí.

Má pravdu. Na světovém šampionátu v roce 1991 se tu poprvé jako nadějná běžkyně objevila olympionička Kateřina Neumannová. Mistrem světa 2003 v běhu na 50 km se stal Martin Koukal. Finále Tour de ski na krpálu sjezdovky Alpe Cermis dvakrát vyhrál Lukáš Bauer. Stanislav Řezáč posbíral na maratonu Marcialonga už všechny kovy...

"Jste výborní lyžaři a to obdivujeme. Ale také do hor zveme české muzikanty na hudební festivaly pod širým nebem, jako je třeba Dolomity Ski Jazz. Prostě máme Čechy rádi. Tvoříte nejsilnější skupinu našich zimních návštěvníků," dodává Pietro de Godenz, šéf lyžařské oblasti Latemar.

Alpe Cermis

Seděli jsme na odpoledním sluníčku pod vrcholem Paion, popíjeli bombardino se šlehačkou a z nejvyšší vyhlídkové restaurace italského střediska Alpe Cermis jsme si užívali pohled na žlutočervené štíty Dolomit. Na severu masiv Latemaru, na východě

téměř třítisícové Pale di San Martino, na jihu Catena dei Lagorai.

Vedle od stolu zněla čeština. Skupina Pražáků, kteří jezdí už deset let do hotýlku Garni Laurino v Cavalese. "Je to tady české teritorium jako žádné jiné. Údolí je dobře dostupné, takže od Vánoc do Velikonoc se na sjezdovkách a na vlecích mluví česky téměř jako na Václaváku. A lidé neřeší, jestli jedou do Cavalese či do Tesera. Prostě jedou do Val di Fiemme. To je obchodní značka jako české pivo."

V apartmánech Mich ve Stavě bydlí už pátým rokem parta kamarádů ze Slaného. "Tohle je pro nás Itálie, tady se učíme stolovat, jíst, nepít latte po večeři," směje se jejich mluvčí. "Máme to tu za ta léta vychytané. Je tu ideální poměr ceny a výkonu... Hezké ubytování, neuvěřitelně dobré jídlo, krásně upravené sjezdovky a moderní lanovky."

Před západem slunce nazouváme lyže a carvingovými oblouky se spouštíme do údolí po téměř vylidněné 7,5 km dlouhé sjezdovce Olimpia s převýšením 1 400 metrů. Odtud pak lanovkou vzhůru po protější stráni do Cavalese.

Ještě před dvanácti lety se vysoko nad údolím vznášela kabinka, která propojovala městečko se sjezdovkami na stanici Doss dei Laresi. Jenže v únoru 1998 se američtí piloti z blízké vojenské základny rozhodli z hecu gondolu podletět. Stíhačka přesekla lana a 42 lyžařů zahynulo. Proto tu vznikla lanovka, která kopíruje terén nad skalami pod Cavalese a vede těsně nad říčkou Avisio.

Město biskupů

Cavalese je malebné městečko, jehož úzké uličky lemované kamennými domky se šplhají po příkrém svahu. Centru vévodí červenožlutá hranatá věž paláce, který ve středověku sloužil jako letní rezidence biskupů z Trenta. Okouzlivým místem je náměstí Piazza Dante, kde najdete romantický restaurant La Stua.

"Tady jsme se zasnoubili během večeře při svíčkách," svěřuje se zamilovaný pár z Olomouce a mladík vypráví, jak si ve stylové, dřevem vykládané restauraci pochutnávali na zvěřině s kukuřičnou polentou a lahvince červeného marzemina. Snoubenci bydlí v rezidenci Lagorai, která se jako jedna z dominant údolí osaměle tyčí na vysoké skále, zavěšená jako orlí hnízdo nad řekou Avisio. "Jsou tam římské lázně s panoramatickým krytým bazénem, z něhož pozorujeme světla na protějším kopci, kde rolby dlouho do noci upravují sjezdovky."

Cavalese dobře zná i herec a architekt David Vávra. Vypravil se na populární sedmdesátikilometrový maraton Marcialonga. "Užívali jsme si nejen závod, ale úplně všechno. Jídlo, víno, grappu. Viděli jsme výstavu starých běžek v Predazzu, kde jsme potkali skupinku Moraváků. A s dalšími krajany z Opavy jsme skončili po závodě v hospodě," vzpomíná herec Divadla Sklep.

Vloni si tu v čase těsně pod čtyři hodiny zaběhla Marcialongu i olympijská vítězka Kateřina Neumannová, která s Trentinem dlouhodobě spolupracuje. "Jezdím do Val di Fiemme několikrát do roka. Vozím české žakovské týmy na výměnné běžkařské kempy a na Trofeo Topolino, jedny z největších dětských závodů na světě. Mám ráda zdejší atmosféru, skvělé jídlo a cítím se tu vždycky dobře, protože si nás Italové váží. Jsme pro Trentino zásadní zahraniční trh. Navíc v managementu Val di Fiemme pracují lidé, kteří mají k Čechům opravdu blízký vztah."

Ski centrum Latemar

"Nadchne-li vás Cavalese a nádherné sjezdovky na Alpe Cermis, budete na nich chtít zůstat. Ale to by byla chyba," říká Plzeňák, který bydlí s kamarády v hotelku Alpino uprostřed kamenného městečka Varena. V Itálii lyžuje poprvé. Na doporučení známých si koupil skipas Dolomity Superski a objíždí každý den jiné středisko. "Sice jsme si příliš neužili slavnou Sella Rondou, kde jsme stáli ráno skoro hodinu ve frontě na gondolu v Campitelu, ale o to víc se nám líbil Latemar."

Nejrozsáhlejší lyžařský ráj v oblasti, ski centrum Latemar, leží na hranici Trentina a Alto Adige pod mohutným stejnojmenným masivem, který se vypíná do výšky 2 842 m n. m. Propojuje tři areály: Predazzo, Pampeago a jihotyrolský Obereggen.

Tady na "lyžařské houpačce" přes čtyři hřebeny, kterým dominuje majestátní hora Pala di Santa, najdete 50 km skvěle upravených sjezdovek. Současně tu mají i nejvyšší procento nejprudších černých tratí Trentina. Lanovky jsou pohodlné, rychlé a fronty minimální. Ski centrum Latemar totiž patří k nejmodernějším zimním střediskům v Itálii.

Alpe di Lusia a Passo Role

Na Passo Role, kde jsou sjezdovky mírné i prudší, jezdí hlavně rodiny s malými dětmi.

"Areál je rozdělený silnicí a malý, ale je tu klid. Navíc skipas platí i v San Martino di Castrozza, kde bydlíme a kde dnes zůstal manžel se staršími dětmi," říká maminka z Vlašimi o městečku přezdívaném italský Zermatt, neboť se nad ním vypíná masiv Pale di San Martino s třítisícovkou nápadně připomínající Matterhorn.

Tento horský masiv zdobí také areál Bellamonte-Alpe Lusia s 24 km sjezdovek, který patří k nejkrásnějším malým střediskům právě díky nádherné přírodní scénarii rozeklaných horských hřebenů, táhnoucích se až k Marmoladě. Češi si oblíbili restauraci Baita Ciamp delle Strie, kterou protéká potůček.

"Na Alpe di Lusia se dá rozbalit základní tábor s babičkami pod sjezdovkou a hlídačky si nemusí kupovat ani přibližovací jízdenky do dětských školiček na

mezistanicích lanovek, jak je to běžné v ostatních lyžařských areálech," říká parta mladých rodin ze Znojma, která se ubytovala v apartmánech Bagni ve Vareně.

Kolem Bellamonte je natočen běžecký okruh, kde jsme potkali tátu a dva dospívající kluky.

"Prima stopy jsou také na Passo Lavazé a samozřejmě na Lago di Tesero, kde se konalo mistrovství světa. Tam jsou tratě osvětlené i večer," pochvalovali si běžkaři, kteří doporučují jedinečnou rybí restauraci přímo na závodním stadionu. "La Trattoria zvenku vypadá jako obyčejná hospůdka pro sportovce, ale mají tu skvělé ryby na grilu a mořské plody na všechny způsoby. Třeba dáte-li si pizzu frutti di mare, tak když sezobáte vrstvy škeblí a krevet na křupavém těstě, zdá se vám, že jste teprve u předkrmu a hlavní jídlo máte před sebou."

Kdo jim šlape na paty

Přestože Val di Fiemme bude i letošní zimu hostit tisíce Čechů (vloni to bylo sto tisíc ubytování), italskému údolí už šlape na paty Rakousko, snažící se ke svým krásným a dobře vybaveným lyžařským areálům přidat také lepší gastronomii. A obrovský konkurent vyrostl i v sousedním Jižním Tyrolsku, které svými obrovskými superstředisky jako Kronplatz či Alta Badia, prošpikovanými michelinskými restauracemi, nabízí nekonečné kilometry sjezdovek, jaké Val di Fiemme nemá...

A tak uvidíme, co nového zase fiemmští Italové pro své české klienty vymyslí. Na spadnutí je třeba realizace nápadu otevřít český konzulát v Trentinu s odbočkou přímo v Cavalese.

